

MOTIVEERITUD ÕPETAJA TEGEVUSVÕRK LEVITAMAKS ETTEVÕTLIKKU KULTUURI BASKI ÕPILASTE HULGAS

Inge Gorostiaga, ettevõtluse ja innovatsiooni juhataja, Tknika, Baskimaa, Hispaania

Ikasenpresa on väikeettevõtte programm (Ikasenpresa tähendab baski keeles õpilasfirmat) mille eesmärk on edendada eraettevõtluse kultuuri VET õpilaste seas. See programm startis esimest korda 2005-06 ning alates sellest, on 200 VET õpetajat teinud koostööd leidmaks paremaid mooduseid kuidas aidata õpilasi oma oskuste arendamisel et nad saaksid paremaks oma ametialal ja ka paremini palgatavaks. Lisainformatsiooni Ikasenpresa programmi kohta saab: <https://www.youtube.com/watch?v=a6jBMEWuHpo>

VET õpetajate koostöö võrgustik teeb selle programmi omapäraseks. Näiteks 2015-16 õppeaastal 53 VET keskust, 132 õpetajat ja umbes 3000 õpilast teevad koostööd Tknika (avalik asutus, programmi eest vastutav) juhenduse all ja selle koostöö tulemuseks on loodud 421 Ikasenpresa õpetuslikku firmat.

ÕPPEAASTA	VET KOOLE KAASATUD	FIRMASID LOODUD
05-06	5	7
06-07	21	34
13-14	40	227
14-15	46	325
15-16	53	421

Ikasenpresa joonised

Viimase 10 aasta jooksul on Ikasenpresa programm loonud suure hulga materjale, käsiraamatuid ja hindamise vahendeid mida laialdaselt kasutatakse õpetajate poolt kelle pühendumus ja hea töö on võtmetegur programmi edus.

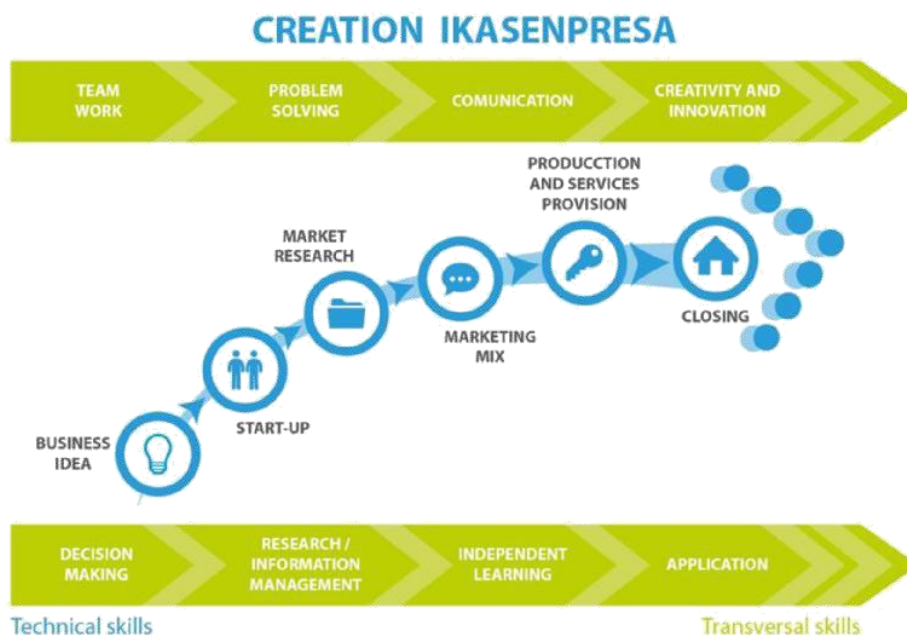
Kuidas uuenduslikkus alguse sai

2014-15 õppeaasta jooksul otsustasime teha suure hüppe edasi. Ikasenpresa programmi meeskond Tknika (Pilar Diez, Javier Aretxederreta ning mina, Inge Gorostiaga) otsustasime luua oskustepagasi programmi tugevdamiseks, mis keskendub peamiselt aktiivse õppe meetodile milles mängivad õpilased põhirolli ja õpetajad käituvad kui õppimise abistajad.

Tknikas tehtud raske töö tõttu ning tänu Ikasenpresa õpetajate koostööle ja Innobide (koolituste korraldaja Ikasenpresa õpetajatele ja õpilastele) panustele, kõik viimase 10 aasta jooksul kokkupanud ressursid koguti kokku, et Ikasenpresa pagas, tõeliselt tugev uuenduslik vahend oleks valmis kasutamiseks.

Pärast algset enesesse vaatamise perioodi, Ikasenpresa (väike-ettevõtte) alustamise protsess jagati kuude etappi. Lõpptulemus on tugev õppepagas mis sisaldab endas üksikasjalikke tunniplaane, hindamissüsteeme (tehnilised ja lihtsad oskused) ja kuuetehehekjäljeline sisukirjeldus iga etapi kohta Ikasenpresa käsiraamatus.

Tehnilised oskused (sinises) on edukalt arendatud kuueastmelises laiaulatuslikus protsessis mis haldab endas väike-ettevõtte loomist, juhtimist ning sulgemist. Lihtsate oskuste (rohelistes) omandamine leiab aset läbi kogu programmi, vaata all olevat pilti:

Uue Ikasempresa pagasi juhtimine

Olema Ikasempresa õpetaja ja osavõtja Tknikas, oli mul võimalus tutvustada uut kuueastmelist programmi VET õpilastele septembrist 2014 kuni märtsini 2015 ning see saavutas suurt edu.

Hea praktika leidis aset grupi õpilastega Childhood Education and Care (lapsepõlve haridus ja hoolitsus) programmist, kõrgem VET programm "Meka Lanbie Eskola" koolist, mis on VET kool Elgoibaris, Hispaanias. Kogemuse tulemust iseloomustavad õpilased ise:

"See on olnud imeline kogemus; meil ei olnud mingitki ideed kuidas see teema töötada võiks ja me õppisime väga palju, me töötasime meeskondades ja kõik selle kokku liites annab see meile tõeliselt tähtsa kogemuse, millegi mina me saame kasutada hetkel kui ka hilisemal töö."

"... oleks tore kui mõningaid teisi ained või kui oleks võimalik siis kõiki neid õpetataks nagu seda siin, sest me arvame et niimoodi õpib palju rohkem."

"Ikasempresa projekt on teistsugune õppimisviis. Kui me nägime, et me hakkaksime õppima ainet nimega 'ettevõtlust', siis me mõtlesime et see saab kõik olema teoreetiline, kuid kui õppida ainult teooriat, siis sa ei õpi probleemida kohta mis on tõelistel firmadel ning kuidas neid lahendada ning probleemid tööliste vahel, kuid sedaviisi sa näed mis tüüpi probleeme on a kuidas neid lahendada, kuidas tegeleda lahkarvamustega jne."

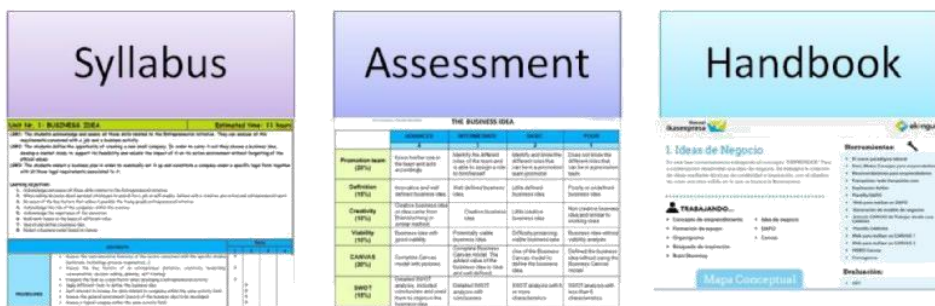
Meeskonnatöö: õpilased töötavad Canvas Business mudeli järgi

Õpilaste kommentaaride kuulamiseks, palume vaadata videot nende õpilaste kogemustest: <https://www.youtube.com/watch?v=SYXZPTjXGMk>.

Mis algas Ikasenpresa pagasi uuendusena ühes VET keskuses, tuli sellest välja väga hea tava. Õpetajana sain ma klassiruumis suurepäraseid tulemusi, sest mulle oli tutvustatud uuenduslikku meetodikat, Ikasenpresa programmi uued meetodid (õppekava, hindamissüsteem ning käsiraamat) ja viis luua start-up kui õppetaktika mis aitaks õpilastel arendada tehnilisi ja läbivaid oskusi, et neist saaksid eraettevõtjad, elukutse mida ühiskond otsib.

IKASENPRESA NEW PACKAGE

For developing this six steps we create:

This includes tasks, dynamics, videos and other materials used in the programme before.

Ikasenpresa programmi uued vahendid

Ettevõtluse õpetamise valmis abivahendid

Sellise eduka algatamise tõttu viimise asju edasi ja avasime Ikasenpresa uued materjalid kõikidele Baski VET õpetajatele, 2015-16 õppeaastal. Me lõime avatud õppevahendi VET õpetajate jaoks, see on interaktiivne pdf milles on kõik vajalikud vahendid et läbida kogu Ikasenpresa mudeli. Nüüdseks juba 132 õpetajat kasutavad seda oma klassiruumides.

ICT osa on olemas pea igas õppetunnis. Lisaks sellele, me julgustame õpilasi kasutama digitaalseid vahendeid läbi kogu algatusliku protsessi. Sellest tulenevalt, joonistavad nad mõttes kaarte et korraldada tööd, kujundada

CANVAS ärimudelit, jne. Me töötame kõvasti suhtlemise kallal, et julgustada õpilasi kasutama erinevaid sotsiaalmeediaid ettevõtluse poole pealt, et kuidas paremini suhelda klientidega.

Õpetaja, muutuste võtmetegur.

Ikasenpresa programmi tuumaks on VET õpetajad kes seda programmi oma VET koolides rakendavad.

Meie eesmärk Tknikast on varustada kõik meie õpetajad vajalike vahenditega, et nad saaksid asuda õppimise abistaja rolli. Me tahame anda õppetöö põhirolli õpilaste kätte, kuniks õpetajad on seal et neid abistada ja aidata luua Ikasenpresa (õpilasfirma).

Tknikast oleme kindlaks teinud, et õpetajad tunneksid ennast vabalt kohanemaks Ikasenpresa mudeliga, andes neile võimaluse parandada kaasamist ja mitmekesisust.

Pealegi, oleme teadlikud oma õpetajate tähtsusest, et Ikasenpresa programmi juhendajad Pilar Diez a Inge Gorstiaga oleksid püsivalt ühenduses õpetajatega, et kiiresti vastate kõikidele nende vajadustele.

Me oleme kogunud kokku mõned õpetajate arvamused:

“Ikasenpresa proovib anda kiire, efektiivse ja tõhusa vastuse meie arvukatele küsimustele...”

“... Kõik materjalid on antud meie kasutusse ja selle asemel et see õpetajaid piiraks, on see hoopis avatud ja paindlik materjal ...”

“Materjalid, nagu neid on juba eelnevalt testitud, annavad meile lisaväärtust ja me saame neid omandada klassiruumis vastavalt grupi iseloomule.”

“Meie töö on valida see (tegevus) mis sobib paremini grupi iseloomuga ja siis võtta see kasutusele.”

Ikastraining programm: õpetajad kui õppimise abistajad

“Ikastraining programm” on kujundatud ja korraldatud Ikasenpresa meeskonna poolt Tknikas ja Innobide valmistab ette VET õpetajaid tegutsema õppimise abistajatena ja aitab neil tutvuda kõikide käepäraste vahenditega et arendada edukalt programmi.

Ikastraining: Koolitus õpetajatele kasutamaks uut Ikasenpresa programmi

Mõned arvamused Ikastrainingu kohta programmis osalenud õpetajate poolt:

“Peale väga üksikasjaliku õppekava (unistus algajatele) on TKNIKA (koostöös INNOBIDE nõustajatega) andnud õppeprogrammi kõikidele õpetajatele kes vajavad abi klassisisese grupidünaamika arendamisel.”

“...Ma saan väga häid ja praktilisi nõuandeid mida klassiruumis rakendada ja ma hindan seda väga.”

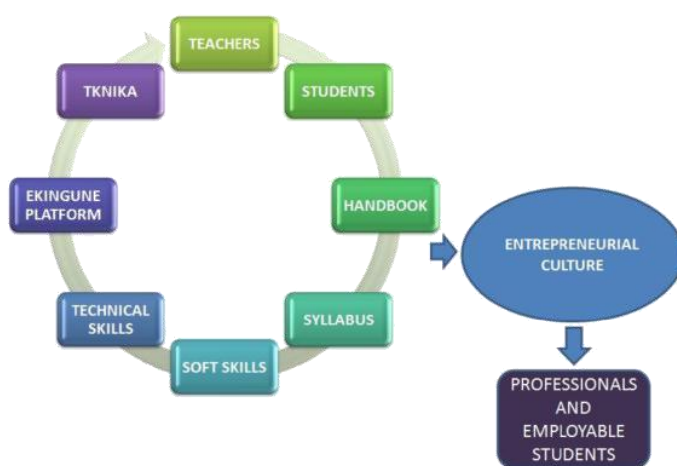
“Ikastraining ... lubab õpetajatel jagada didaktilisi vaatenurki ja tagab kindlustunde sellises loovas moodulis nagu see siin.”

“Selle aasta õppetegevus andis meile klassiruumis suure usalduse kui töötasime Ikasenpresa erinevate dünaamikatega.”

Tõehetk

Nagu ma eelnevalt ütlesin, peale algprojekti edu, kasutavad seda nüüd umbes 132 õpetajat ja sellel õppeaastal on loodud 421 võike-ettevõtet.

Ikasenpresa uus pakett (pagas) on saadaval meie kahes ametlikus keeles, baski ja hispaania. Lisaks, mõned meie õpetajad rakendavad programmi inglise keeles. Hiljuti oleme saanud võimaluse jagada seda head tava mõne Euroopa kõrgkooliga ja mõned neist sooviksid rakendada seda oma enda riigis. Lühidalt, seda oleks tõenäoline teha, sest inglise keelne versioon on varsti saadaval.

Ikasenpresa programmi edu osad

Me oleme kogunud arvamusi mõnelt VET õpetajalt Ikasenpresa uue paketi kohta:

“Tänu õpetajate grupi lahkusele ja TKNIKA jõupingutusele me lõpuks arvestame ühtlustatud õppekavadega (võetud lahti didaktilisteks osadeks) milles üksikasjalikud tegevused ja dünaamikad mis teostavad Ikasenpresa on täielikult sünkroniseeritud”

“Ilma kehtestamiseta, kuid paindliku raamistikuga millega nii edasijõudnud juhendajate kui ka algajate vajadused on täidetud, paneb nad tundma mugavalt.”

“See loob Ikasenpresa ümber teistsuguse meetoodika viisi ja see on see mida õpilased vajavad.”

“ma oleme projektiga täielikult seotud, sest me usume sellesse ja me näeme et Tknika juhib projekti suure arusaama ja karmusega, mõeldes õpilaste peale, mis on meie jaoks kõige tähtsam.”

“On imeline olla õpetaja, on heameel õpetada selliseid asju õpilastele ja ja nauding näha kuidas nad alustavad õpet lastena ja lõpetavad millegi rohkemana...”

“...me suurelt hindame "IKASENPRESA" programme kõikidest vaatenurkadest. Metodoloogilise lähenemise ja materjalide jaoks on tehniline tugi kellele annavad väljaõpet ja abi nende juhendajad.”

“IKASENPRESA pakub lugematu arvu vahendeid eraettevõtluse õpetajate jaoks ja uus õppemudel mis teeb õppe õpilastele atraktiivsemaks, arendades tavapäratuid tegevusi mis hoiavad need õpped lõbusad ja elavad. Mina jaoks on see kui värske õhu hingamine.”

“...Tknika on andnud meile kõik ettekujuteldavad õppevahendid, et teha meie töö kergemaks ja innustavamaks”

Nüüdsest alates

Pärast kõike seda tööd me saime aru et meil veel palju tööd teha. Meie eesmärk on et Iksenpresa peaks järjepidevalt arenema mis tähendab et Iksenpresa pakett (pagas) peaks uuenema peale igat õppeaastat et kohaneda muutavas maailmas. Kuid see tundub olevat suur ja raske ülesanne. Kuidas me suudame hallata uusi vahendeid antud Tknika meeskonna poolt või meie rohkem kui 100 igal aasatal programmist osa võtva õpetaja poolt? Nüüd on meil probleeme tegelemaks nii ülekaaluka hulga õpperessurssidega, kuid me oleme kindlad et lõpuks me saame sellega hakkama.

Viimaseks, ma tahaksin tänada koostööd tegevaid õpetajaid kes jagavad oma arvamusi meiega uue Iksenpresa paketi kohta selle artikli jaoks: Eduardo Monasterio (Ciudad Jardin), Ricar Montero (Ceinpro), Unai Diago (Salesianos Deusto), Luz Mª Laza Gómez (Somorrostro), Ander Loyarte (Salesiarrak Urnieta), Cristina Aldasoro (La Salle Berrozpe), Rafael Balparda Pilar (San José de Calasanz) ja õpetajad San Viatorist.

Lisainformatsiooni jaoks: igorostiaga@tknika.eu